

Les pluges del novembre retarden la sembra dels cereals i les proteaginoses

des. 11, 2018 |

Consideracions tècniques davant del nou escenari.

El novembre d'enguany s'ha caracteritzat per unes precipitacions superiors a les normals a les principals zones cerealícoles, fet que ha dificultat i impedit la sembra dels cereals d'hivern i les proteaginoses en moltes d'elles. La problemàtica ha estat especialment important a les zones més fredes, on es realitzen majoritàriament sèmbrs primerenques (finals d'octubre o al novembre). Si les sèmbrs s'han de retardar i realitzar al desembre es pot haver de replantejar les varietats, adequar la densitat de sembra, vigilar la selectivitat dels herbicides, etc.

Les pluges del mes de novembre ha estat molt elevades, en particular a moltes comarques productores de la meitat nord, principalment les litorals de les demarcacions de Girona i Barcelona, les de l'interior de Girona i àmplies zones de la depressió central. En alguns observatoris s'han registrat quantitats superiors a 200 l/m² (la Bisbal d'Empordà, la Tallada d'Empordà, Banyoles, Cassà de la Selva, etc.). Aquestes precipitacions han condicionat les sèmbrs primerenques, que en molts de casos no es podran realitzar fins el mes de desembre.

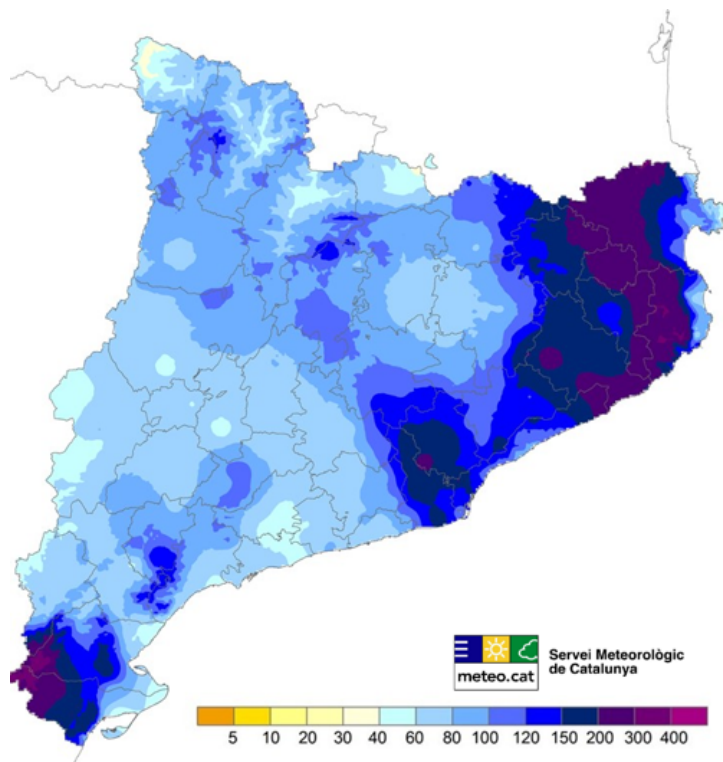

Figura 1. Precipitació acumulada (mm), al mes de novembre.

Font: Servei Meteorològic de Catalunya

La precipitació abundant i el retard de les sèmres pot fer replantejar algunes de les pràctiques culturals previstes inicialment:

- La varietat
- La densitat de sembra
- La selectivitat dels herbicides
- La fertilització nitrogenada

Figura 2. L'entollament dels terrenys ha condicionat les pràctiques culturals. Aplicació de purins a Malla (Osona)

1. La varietat

Les varietats més aptes per a les sembres més tardanes són les de primavera, que no tenen necessitats de vernalització* i són més ràpides a maduresa fisiològica; o d'entre les hivernals, les més alternatives, amb necessitats molt moderades de vernalització (*màxim 15 - 20 dies amb temperatures baixes*), i a la vegada amb una data d'espigat més aviat precoç.

**La vernalització fa referència a la necessitat de temperatures baixes (entre 3 i 10 °C) que té un cereal en estadis primerencs per a poder florir a la primavera.*

Entre les varietats de blat tou considerades hivernals, les que són a la vegada més alternatives i d'espigat relativament precoç, i que en conseqüència poden ésser més aptes per a sembres tardanes, són ALHAMBRA, BASILIO, BOTTICELLI, CHAMBO, IDALGO, IPPON, NOGAL, NUDEL, PORTICCIO, RGT TOCAYO, etc. A aquestes cal afegir varietats de blat tou típicament de primavera com ARTUR NICK, RGT COSACO, RGT MIKELINO, RGT PISTOLO, VALBONA, etc.

En el cas de l'ordi, en les sembres tardanes, es poden prioritzar els de primavera, que no tenen necessitats de vernalització i el seu cicle està regit principalment pel règim tèrmic. Hi ha una gran oferta d'aquestes varietats amb un bon comportament productiu: BASIC, GUSTAV, LAUREATE, PEWTER, RGT PLANET, SANETTE, SCRABBLE, SHUFFLE, SIGNORA, SYDNEY, TRAVELER, etc. Moltes de les varietats hivernals, principalment les d'espigat més precoç, mostren també una certa alternativitat.

Les varietats de pèsol de primavera són les més recomanables en les sembres més tardanes,

quan disminueix el risc per danys de fred. Entre les varietats d'aquests tipus es poden mencionar ASTRONAUTE, AUDIT, KAYANNE, MYTHIC, NAVARRO, SAFRAN, etc.

2. La densitat de sembra

Les sembres tardanes poden limitar la capacitat de vegetació i d'afillament del cereal. El risc d'alguns accidents (ajagut) i malalties (rincosporiosis en ordi, etc.) associats a les densitats excessives es redueix. Per això normalment en aquestes sembres es recomana incrementar la densitat de llavors per unitat de superfície (aproximadament un 10-20 %).

3. La selectivitat dels herbicides

Les varietats de blat tou i ordi alternatives o de tipus primavera, més utilitzades en les sembres tardanes, poden presentar una menor tolerància a alguns herbicides. Algunes de les matèries actives que poden causar problemes de fitotoxicitat són:

- El clortoluron. Només aplicar-lo en varietats hivernals tolerants.
- En els ordis de primavera també en pot provocar l'aplicació de diflufenican.

El retard de la data de sembra pot reduir les infestacions d'algunes males herbes, en particular de margall (*Lolium rigidum*).

4. La fertilització nitrogenada

La precipitació abundant en un període curt de temps i sense cultiu en la parcel·la pot provocar el rentat dels nitrats que hi ha en el sòl en el moment de la pluja, però no afecten al nitrogen que es troba en forma orgànica o amoniacal. El rentat que es produeixi depèn principalment de la quantitat de precipitació i de la textura i profunditat del sòl. Per posar dos casos extrems, precipitacions inferiors a 100 mm en un sòl de textura fina (llimós o argilós) i profund no han d'haver produït rentats importants; precipitacions superiors als 250 mm en sòls de textures franc-arenoses i poc profunds hauran comportat pèrdues de més de la meitat del nitrat que hi hagués en el moment de la precipitació en el primer mig metre de sòl.

